

Lại Nói Chuyện Đường Thi.

01 – 146 (156).

(KỶ 13)

[...++10].

Trịnh Bản Kiều khi ghi lại cảm nghĩ của ông về *tranh vẽ Trúc*, khen “Mai Đạo Nhân” có 2 câu “thi ý thanh tuyệt” (“ý thơ rất mực thanh cao”).

Trịnh Bản Kiều lấy 2 câu này của Mai Đạo Nhân đề trên một bức *Mặc Trúc* của ông:

*Ngã dịch hữu đình thâm trúc lý,
Dã tư qui khứ thính thu thanh.*

*Ta cũng có đình sâu khóm trúc,
Cũng mong về đó lắng hơi thu.*

(Tham khảo: *Trịnh Bản Kiều Tập*. V. Đề họa. Trúc).

[*Minh Di*:

Mai Đạo Nhân (hoặc cũng gọi *Mai Hoa Đạo Nhân*) Trịnh Bản Kiều đề cập trên đây tức Ngô Trấn (1280 - 1354) – một trong 4 Họa gia lớn dưới thời *Nguyên* (1279 - 1368), mà giới phê bình hội họa Trung Hoa gọi là “*Nguyên Tứ Đại Gia*”:

- 1). Hoàng Công Vọng (1269 - 1354).
- 2). *Ngô Trấn*.
- 3). Vương Mông (1301 - 1385).
- 4). Nghê Tán (1301 - 1374).

Ngô Trấn là họa gia có thanh vọng lớn nhất trong “*Tứ Đại gia*” thời *Nguyên*, sở trường nhiều đề tài Hội họa, *Lan, Tùng, Trúc, Mai*, trong đó về *mặc trúc*, tiếng tăm ngang với Văn Đồng (1018 - 1079), Họa gia về *mặc trúc* trứ danh thời Bắc Tống (960 - 1127).

Mặc trúc là tranh vẽ Trúc với *mực* (*Mặc* = Mực)].

*

~ “*Quá khứ đã qua, Vị lai chưa tới, Hiện tại thì không tịch*”, tôi những *muốn* tìm cầu một chôn “*sâu, xa*” nào để “*lắng nghe hơi*” của cảnh “*a lan nhĩ*”... thế nhưng có lúc đến không sao “*li thế gian*” được!.

Minh Di.

+ Ngày cuối cùng Mùa Đông Úc châu. 31 / 8 / 2013. — 21:00.

Bài đầu tiên.

+ Đầu Xuân Úc Châu. 03 / 9 / 2013. 12:00 trưa.
+ Giữa đầu Hè Úc Châu. 17 / 12 / 2013. 23:17.
Bổ túc một số dẫn chứng, và sửa / thêm vài chi tiết.
+ Đầu Thu. 05 / 3 / 2016 (16:56).
Viết thêm một số đoạn.

Thư mục.

- [1]. ***Thẩm Thuyên Kỳ. Tổng Chi Vấn Tập Hiệu Chú.***
Đường. Thẩm Thuyên Kỳ & Tổng Chi Vấn.
Đào Mẫn & Dịch Thục Quỳnh hiệu chú.
Trung Hoa Thư Cục (TQ) 2006 / 2.
- [2]. ***Manh Hạo Nhiên Thi Tập*** (Tổng Thục Khắc Bản).
Đường. Manh Hạo Nhiên.
Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã 2013 / Sơ.
- [3]. ***Vương Hữu Thừa Tập Tiên Chú.***
Đường. Vương Duy.
Thanh. Triệu Điện Thành [tiên chú](#).
Trung Hoa Thư Cục (HC) 1975 / trùng ấn.
- [4]. ***Lý Thái Bạch Toàn Tập.***
Đường. Lý Bạch.
Thanh. Vương Kỳ [chú](#).
Trung Hoa Thư Cục (TQ) 1999 / 7.
- [5]. ***Tiền Chú Đỗ Thi.***
Minh. Tiền Khiêm Ích.
Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã 2016 / 6.
- [6]. ***Đỗ Thi Tường Chú.***
Thanh. Cừ Triệu Ngao chú.
Trung Hoa Thư Cục (TQ) 2015 / Sơ.
- [7]. ***Độc Đỗ Tâm Giải.***
Thanh. Phó Khởi Long.
Trung Hoa Thư Cục (HC) 2013 / 6.
- [8]. ***Đỗ Thi Kính Thuyên.***
Đường. Đỗ Phủ.
Thanh. Dương Luân [tiên chú](#).
Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã (TQ) 1998 / 2.
- [9]. ***Đỗ Phủ Quyển.*** [Cổ Điển Văn Học Nghiên Cứu Tư Liệu Vị Biên].
Thượng Biên. Đường. Tổng chi Bộ. (Đệ nhất Sách. Đệ nhị Sách. Đệ tam Sách).
Hoa Văn Hiên biên.
Trung Hoa Thư Cục (TQ) 1982 / 3.
- [10]. ***Lưu Tân Khách Văn Tập.*** (+ Bổ di).
Đường. Lưu Vũ Tích.
Thượng Vụ Ấn Thư Quán (ĐL) 1968 / Sơ.

- [11]. **Bạch Hương Sơn Thi Tập.**
Đường. Bạch Cư Dị.
Thế Giới Thư Cục (ĐL) Dân Quốc 67 niên (1978) / 4.
- [12]. **Phàn Xuyên Văn Tập.**
Đường. Đỗ Mục.
Trần Doãn Cát [hiệu điếm](#).
Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã 2007 / Sơ.
- [13]. **Vi Trang Tập Tiên Chú.**
Ngũ Đại. Vi Trang.
Nhiếp An Phúc [tiên chú](#).
Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã 2007 / 2.
- [14]. **Trịnh Bản Kiều Tập.**
Thanh. Trịnh Tiệp.
Trung Hoa Thư Cục (HC) 1985 / trùng ấn.
- [15]. **Đường Âm Thống Thiêm.**
Minh. Hồ Chấn Hanh.
Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã 2003 / Sơ.
- [16]. **Toàn Đường Thi. (1).**
Thanh. Thánh tổ (Khang Hi) sắc soạn.
+ **Toàn Đường Thi Dật. (2).**
Nhật Bản. Thượng Mao Hà Thế Ninh [toàn tập](#).
Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã (TQ) 1986 / Sơ.
- [17]. **Đường Nhân Tuyển Đường Thi. (Thập chủng).**
Trung Hoa Thư Cục (HC) 1958 / Không ghi.
- [18]. **Đường Thi Bình Tuyển.**
Thanh. Vương Phu Chi.
Trần Thư Lương [hiệu điếm](#).
Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã 2011 / Sơ.
- [19]. **Đường Thi Biệt Tài Tập.**
Thanh. Thẩm Đức Tiềm (1673 - 1769).
Trung Hoa Thư Cục (HC) 1980 / trùng ấn. [1977 / đệ nhất Bản].
- [20]. **Thánh Thán Tuyển Phê Đường Tài Tử Thi.**
Thanh. Kim Thánh Thán.
Chính Trung Thư Cục (ĐL) Dân Quốc 61 niên (1972) / 4.
- [21]. **Đường Thi Tam Bách Thủ.**
Thanh. Hành Đường Thoái Sĩ (Tôn Chu) & Từ Lan Anh [tuyển chú](#).
Thanh. Trần Uyển Tuấn (Nữ sử Trần Bá Anh) [bổ chú](#).
Trung Hoa Thư Cục (TQ) 2004 / 6.
- [22]. **Đường Thi Đại Quan.** Danh gia Giám thưởng.
Gồm 126 tác giả bình hơn 1,000 bài thơ của thi nhân đời Đường.
Thương Vụ Ấn Thư Quán (HC).
Thượng Hải Từ Thư Xuất Bản Xã (TQ) 1984 / Sơ.

- [23]. **Nhạc Phủ Thi Tập.**
 Nam Tống. Quách Mậu Thiển.
 Trung Hoa Thư Cục (TQ) 2003 / 6 [1979 / Sơ bản].
- [24]. **Toàn Đường. Ngũ Đại Từ.**
Biên soạn: Tăng Chiêu Mân. Tào Tế Bình. Vương Triệu Bằng. Lưu Tôn Minh.
 Trung Hoa Thư Cục (TQ) 1999 / Sơ.
- [25]. **Cổ Thi Thập Cửu Thủ Tập Thích.**
 Vô danh thị.
 Tỳ Thụ Sâm tập thích.
 Trung Hoa Thư Cục (HC) 1985 / trùng ấn (Sơ bản: 1958).
- [26]. **Thương Lương Thi Thoại Hiệu Thích.**
 Nam Tống. Nghiêm Vũ.
 Quách Thiệu Ngu hiệu thích.
 Nhân Dân Văn Học Xuất Bản Xã (TQ) 1998 / Sơ bản.
- [27]. **Điều Khê Ngự Ẩn Tùng Thoại. Tiền Tập. Hậu Tập.**
 Nam Tống. Hồ Tử (Nguyên Nhiệm) toản tập.
 Nhân Dân Văn Học Xuất Bản Xã (TQ) 1981 / 2.
- [28]. **Thi Nhân Ngọc Tiết.**
 Nam Tống. Ngụy Khánh Chi.
 Thế Giới Thư Cục (ĐL) Dân Quốc 64 niên (1975) / 4.
- [29]. **Trúc Trang Thi Thoại.**
 Nam Tống. Hà Văn.
 Thường Chấn Quốc & Giáng Vân điểm hiệu.
 Trung Hoa Thư Cục (TQ) 1984 / Sơ.
- [30]. **Hậu Thôn Thi Thoại.**
 Nam Tống. Lưu Khắc Trang.
 Vương Tú Mai điểm hiệu.
 Trung Hoa Thư Cục (TQ) 1983 / Sơ.
- [31]. **Đường Thi Kỷ Sự.**
 Nam Tống. Kế Hữu Công.
 Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã 2015 / 2.
- [32]. **Hậu Sơn Thi Thoại.** (1).
 Nam Tống. Trần Sư Đạo.
- [33]. **Toàn Đường Thi Thoại.** (2).
 Nam Tống. Vu Mâu.
Lịch Đại Thi Thoại Bản.
 [Tổng tập thi thoại này tập lục được 28 tập thi thoại từ Lương triều (502 - 557),
 thời kỳ Nam Bắc triều (420 - 589), tới Minh triều (1368 - 1644)].
 Thanh. Hà Văn Hoán tập lục.
 Trung Hoa Thư Cục (TQ) 1981 / Sơ.
- [34]. **Bản Sự Thi.** (1).
 Đường. Mạnh Khải.
- [35]. **Đỗ Công Bộ Thảo Đường Thi Thoại.** (2).

Nam Tống. Thái Mộng Bật.

[36]. **Tàng Hải Thi Thoại.** (3).

Nam Tống. Ngô Khả.

[37]. **Thăng Am Thi Thoại** (4).

Minh. Dương Thận.

[38]. **Nghệ Uyển Chi Ngôn.** (5).

Minh. Vương Thế Trinh.

[39]. **Thi Kính Tổng Luận.** (6).

Minh. Lục Thời Ung.

[40]. **Lộc Đường Thi Thoại.** (7).

Minh. Lý Đông Dương.

Lịch Đại Thi Thoại Tục Biên Bản.

[Bộ "**Lịch Đại Thi Thoại Tục Biên**" này tập được tất cả **29 tập Thi thoại** của 29 tác giả từ Đường triều (618 - 907) tới Minh triều (1368 - 1644).

Dân Quốc. Đinh Phúc Bảo (1874 - 1952) **tập lục.**

Trung Hoa Thư Cục (TQ) 1983 / Sơ bản.

[41]. **Đường Âm Quý Thiêm.** (1).

Minh. Hồ Chân Hanh.

+ **Đường Tài Tử Truyện.** (2).

Nguyễn. Tân Văn Phòng.

Thế Giới Thư Cục (ĐL) Dân Quốc 66 niên (1977) / 4.

[42]. **Khương Trai Thi Thoại Tiên Chú.**

Thanh. Vương Phu Chi.

Đới Hồng Sâm **tiên chú.**

Nhân Dân Văn Học Xuất Bản Xã (TQ) 1981 / Sơ.

[43]. **Áu Bắc Thi Thoại.**

Thanh. Triệu Dục.

Hoắc Tùng Lâm. Hồ Chủ Hựu **hiệu điểm.**

Nhân Dân Văn Học Xuất Bản Xã (TQ) 1998 / Sơ bản.

[44]. **Bắc Giang Thi Thoại.**

Thanh. Hồng Lượng Cát.

Trần Nhĩ Đông **hiệu điểm.**

Nhân Dân Văn Nghệ Xuất Bản Xã 1998 / Sơ.

[45]. **Đường Đại Thi Học.**

Chính Trung Thư Cục Biên Thảm Ủy Viên Hội.

Chính Trung Thư Cục (ĐL) Dân Quốc 56 niên (1967) / Sơ bản.

[46]. **Từ Học Khái Thuyết.**

Ngô Trọng Thục.

Trung Hoa Thư Cục (TQ) 2009 / Sơ.

[47]. **Trung Quốc Thi Thử Lưu Biến.**

Trình Nghị Trung.

Trung Hoa Thư Cục (TQ) 2013 / Sơ.

[48]. **Thi Ca Văn Học Toàn Yếu.**

Tường Tổ Di.

Chính Trung Thư Cục (ĐL) Dân Quốc 64 niên (1975) / 2.

[49]. **Văn Tâm Điều Long.**

(Tập phê bình Văn học đầu tiên trong Văn học sử TQ).

Nam Bắc triều ~ Lương. Lưu Hiệp (? - 520).

Phạm Văn Lan [chú](#).

Thương Vụ Ấn Thư Quán (HC) 1986 / 9.

[50]. **Sáp Đồ Bản Trung Quốc Văn Học Sử.**

Trịnh Chân Đạc.

Thương Vụ Ấn Thư Quán (HC) 1976 / Trùng ấn.

[51]. **Trung Quốc Văn Học Phê Bình Thông Sử.** (Tập V. Minh đại).

Viên Chân Vũ & Lưu Minh Kim.

Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã 1996 / Sơ.

[52]. **Họa Thiển Thất Tỳ Bút.**

Minh. Đồng Kỳ Xương.

Tiểu Thuyết Bút Ký Đại Quan Bản.

Tập VI. – Sách 12.

Giang Tô Quảng Lăng Cổ Tịch Khắc Ấn Xã 1984 / Sơ.

[53]. **Thạch Đào Họa Phổ.**

Thanh. Thạch Đào (Đạo Tế).

Chu Quý Hải [chú thích](#).

Trung Hoa Thư Cục (HC) 1985 / trùng ấn.

[54]. **Giới Tử Viên Họa Truyện.**

Thanh. Lý Ngự (Lập Ông).

Trung Hoa Thư Cục (HC) 1979 / trùng ấn.

[55]. **Hội Sự Phát Vi.**

Thanh. Đường Đại.

Hàn Tú Phụng [điểm hiệu](#).

Trương Chân Hoa [phục hiệu](#).

Thượng Hải Nhân Dân Mỹ Thuật Xuất Bản Xã 1987 / Sơ.

[56]. **Trung Quốc Hội Họa Sử.**

Vương Bá Mẫn.

Thượng Hải Nhân Dân Mỹ Thuật Xuất Bản Xã 1983 / 2.

[57]. **Trung Quốc Cổ Đại Thư Pháp Sử.**

Chu Nhân Phu.

Bắc Kinh Đại Học Xuất Bản Xã 1997 / 2.

[58]. **Trung Quốc Mỹ Thuật Gia Nhân Danh Tì Điển.** (Tu đính Bản).

Du Kiếm Hoa.

Thượng Hải Nhân Dân Mỹ Thuật Xuất Bản Xã 2006 / 14.

[59]. **Sử Ký.**

Tây Hán. Tư Mã Thiên.

Lưu Tống. Bùi Ân [tập giải](#) (Bùi Ân, **Ân** cũng đọc âm **Nhân**).

Đường. Tư Mã Trinh sách ần.
 Trương Thủ Tiết chính nghĩa.
 Thượng Hải Thư Điểm 1988 / Sơ.
 [60]. **Hậu Hán Thư Tập Giải**.
 Lưu Tống. Phạm Việp.
 Thanh. Vương Tiên Khiêm tập giải.
 Dân Quốc. Hoàng Sơn hiệu bổ.
 Trung Hoa Thư Cục (TQ) 1984 / Sơ.
 [61]. **Thế Thuyết Tân Ngữ Hiệu Tiên**.
 Nam Bắc triều ~ Lưu Tống. Lưu Nghĩa Khánh.
 Nam Bắc triều ~ Lương. Lưu Hiếu Tiêu chú.
 Từ Chấn Ngạc hiệu tiên.
 Trung Hoa Thư Cục (HC) 1987 / Sơ.
 [62]. **Đường Hội Yếu**.
 Bắc Tống. Vương Phủ.
 Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã 2006 / Sơ.
 [63]. **Thủy Kinh Chú Sớ**.
 Nam Bắc triều ~ Bắc Ngụy. Lịch Đạo Nguyên **Chú**.
 Dân Quốc. Dương Thủ Kính. Hùng Hội Trinh **Sớ**.
 Giang Tô Cổ Tịch Xuất Bản Xã 1999 / 2.
 [64]. **Thái Bình Hoàn Vũ Ký**.
 Bắc Tống. Nhạc Sử.
 Vương Văn Sở điểm hiệu.
 Trung Hoa Thư Cục (TQ) 2007 / Sơ.
 [65]. **Mặc Khách Huy Tê**. (1).
 Bắc Tống. Bành Thừa.
 [66]. **Nhập Thục Ký**. (2).
 Nam Tống. Lục Du.
Bút Ký Tiểu Thuyết Đại Quan Bản.
 (1). Tập III / Sách 7.
 (2). Tập IV / Sách 9.
 Giang Tô Quảng Lăng Cổ Tịch Khắc Ấn Xã 1984 / Sơ.
 [67]. **Kê Lạc Biên**.
 Nam Tống. Trang Xước.
 Tiêu Lỗ Dương điểm hiệu.
 Trung Hoa Thư Cục (TQ) 1997 / 2.
 [68]. **Hạc Lâm Ngọc Lộ**.
 Nam Tống. La Đại Kinh.
 Vương Thụy Lai điểm hiệu.
 Trung Hoa Thư Cục (TQ) 1983 / Sơ.
 [69]. **Tứ Hữu Trai Tùng Thuyết**.
 Minh. Hà Lương Tuấn.
 Trung Hoa Thư Cục (TQ) 1997 / 3.

- [70]. ***Nghĩa Môn Độc Thư Ký.***
 Thanh. Hà Xước.
 Thôi Cao Duy [điểm hiệu](#).
 Trung Hoa Thư Cục (TQ) 2006 / 3.
- [71]. ***Liễu Nam Tỳ Bút.*** (1).
 Thanh. Vương Ứng Khuê.
 Vương Bân. Nghiêm Anh Tuấn [điểm hiệu](#):
 + ***Liễu Nam Tục Bút.*** (2).
 Trung Hoa Thư Cục (TQ) 1997 / 2.
- [72]. ***U Mộng Tục Ảnh.*** (1).
 Thanh. Chu Tích Thủ.
 La Lập Cương [hiệu chú](#).
 + ***Tiểu Song U Ký.*** (2). Minh. Trần Kế Nho.
 + ***U Mộng Ảnh.*** (3). Thanh. Trương Triều.
 Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã 2000 / Sơ.
- [73]. ***Cổ Kim Xung Vị Ngữ Từ Điển.***
 Lý Giai Tuấn trách nhiệm [chủ biên](#).
 Trung Quốc Quốc Tế Quảng Bá Xuất Bản Xã (TQ) 1988 / Sơ.
- [74]. ***Trung Quốc Lịch Đại Chức Quan Biệt Danh Đại Từ Điển.***
 Cung Diên Minh.
 Thượng Hải Từ Thư Xuất Bản Xã 2006 / Sơ.
- [75]. ***Giản Minh Trung Quốc Lịch Đại Quan Chế Từ Điển.***
 An Tác Chương [chủ biên](#).
 Tê Lô Thư Xã (TQ) 1990 / Sơ.
- [76]. ***Trung Quốc Độ Lượng Hành Sử.***
 Dân Quốc. Ngô Thừa Lạc.
 Thượng Hải Thư Điểm 1984 / Sơ. [Thương Vụ Ấn Thư Quán 1937 Sơ bản].
- [77]. ***Đại Phương Quảng Phật Hoa Nghiêm Kinh Sớ. Luận. Toàn Yếu.***
 Đường. Thanh Lương Quốc Sư Trùng Quán ***Sớ sao.***
 Phương Sơn Trương giả Lý Thông Huyền ***Luận.***
 Thanh. Tư Thực Tỳ khâu Đạo Bái ***Toàn yếu.***
 Cao Hùng ***Văn Thủ Giảng Đường*** [ĐL] cung ấn Dân Quốc 86 niên [1997] / Sơ bản.
- [78]. ***Diệu Pháp Liên Hoa Kinh.***
 Tỳ. Trí Ngải ***sớ.***
 Đường. Đản Nhiên ***ký.***
 Tống. Đạo Uy ***nhập sớ.***
 Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã (TQ) 1994 / 3.
- [79]. ***Phật Học Đại Từ Điển.***
 Dân Quốc. Đinh Phúc Bảo.
 Phúc Kiến Bồ Điền Quảng Hóa Tự Phật lịch 2534 / Công nguyên 1990. [1921 / Sơ].
- [80]. ***Thực Dụng Phật Học Từ Điển.***

Phật Học Thư Cục biên toàn.

Thượng Hải Cổ Tịch Xuất Bản Xã 2013 / Sơ (Sơ bản: Dân Quốc 23 niên [1934]).

[81]. **Phật Giáo Đích Thực Vật.**

Phật Giáo Tiểu Bách Khoa / Toàn Phật Biên Tập Bộ biên.

Trung Quốc Xã Hội Khoa Học Xuất Bản Xã 2003 / Sơ.

[82]. **Trung Quốc Cổ Đại Quái Dị Đồ.** (Sơn Hải Kinh Sáp Đồ Tuyển).

Dương Hóa tuyển tập.

Thiên Tân Dương Liễu Thanh Họa Xã 1989 / Sơ.

[83]. **Trung Quốc Trà Sự Đại Điển.**

Từ Hải Vinh chủ biên.

Hoa Hạ Xuất Bản Xã (TQ) 2000 / Sơ.

[84]. **Trung Quốc Lịch Đại Danh Nhân Từ Điển.**

Nam Kinh Đại Học Lịch Sử Hệ Biên Tả Tô.

Giang Tây Nhân Dân Xuất Bản Xã 1982 / Sơ.

[85]. **Trung Quốc Lịch Sử Đại Từ Điển** (Thanh Sử. Thượng).

Chủ biên: Trịnh Thiên Đỉnh. Ngô Trạch. Dương Chí Cửu.

Thượng Hải Từ Thư Xuất Bản Xã 1992 / Sơ.

[86]. **Từ Nguyên** (Súc ấn Hợp đính Bản. 1987 Bản).

Chủ biên: Quảng Đông. Quảng Tây. Hồ Nam. Hà Nam Tu đính Tô.

Thương Vụ Ấn Thư Quán (HC) 1987 / Sơ.

[87]. **Từ Hải** (Hợp đính Bản. 1947 Bản).

Chủ biên: Thư Tân Thành. Thẩm Di. Từ Nguyên Cáo. Trương Tương.

Trung Hoa Thư Cục (HC) 1983 / Trùng ấn.

[88]. **Từ Vị.**

Biên tập. Văn Hóa Đồ Thư Công Biên Thẩm Ủy Viên Hội.

Chủ biên. Lục Sư Thành.

Văn Hóa Đồ Thư Công Ty (ĐL) Dân Quốc năm 74 [1985] / Khuyết.

----- HẾT -----

Minh Di

Nguồn: https://www.hon-viet.co.uk/MinhDi_LaiNoiChuyenDuongThi5.htm

www.vietnamvanhien.org

